СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

ТРИ ЦЕНТИ РІК XLV. Ч. 71. Джерзі Сити, Н. Дж., субота, 27-го березня, 1937. VOL. XLV. No. 71. Jersey City, N. J., Saturday, March 27, 1937. THREE CENTS

СТРАЙКАРІ ВИХОДЯТЬ З ФАБРИК КРАЙСЛЕРА

ДІТРОЙТ. — Страйкуючі автомобільні робітники вийшли у четвер зполудня з 8 фабрик підприємства Крайслера, котрі вони займали через 18 днів.

Через цілу добу представники Комітету для Промислової Організації і автомобільної юнії їздили по фабриках Крайслера, де засіли робітники, щоби переконувати їх виконати угоду представників юнії й підприємства Крайслера в цій справі, зроблену попереднього дня в столиці стейту, Ленсингу. Провідники юнії мали немало клопоту з страйкарами, між котрими навіть давалися чути вискази, що їх продали. Одначе, остаточно провідникам юнії вдалося переконати робітників в усіх фабриках, що так зробити найкраще.

Вихід з фабрик відбувся в найбільшім порядку, просто церемоніяльно. Банда грала „Солидерті Форевер" й з брам фабрик показувався похід: на переді трох робітників у шапках ветеранів великої війни, з американським прапором. Потім провідники автомобільної юнії. Далі прапор юнії. Далі маса страйкарів у військовім порядку. Спеціяльні представники страйкарів віддавали військовим ключі до фабрик. Робітники несли радія, ковдри, складані ліжка, ріжні написи. Похід парадував вулицями міста.

У цей спосіб з фабрик вийшло 5 до 6 тисяч страйкарів.

ПОЧИНАЮТЬ КОНФЕРЕНЦІЇ ЗА ЗАКІНЧЕННЯ СТРАЙКУ КРАЙСЛЕРА.

ЛЕНСИНГ (Мішіген). — Згідно з умовою між автомобільною юнією й автомобільним підприємством Крайслера погалася тут у четвер вечором, як тільки прийшла вістка про опорожнення фабрик Крайслера страйкарами, конференція за покінчення страйку.

В імени робітників говорить Джан Л. Луис, предсідник Комітету для Промислової Організації, а в імени фабрикантів Волтер П. Крайслер. Губернатор стейту, Мерфі, котрий найбільше причинився до скликання цеї конференції, відкрив її промовою, в котрій висказав надію на скоре полагодження страйку.

КОНГРЕС ДАЛІ В ГІСТЕРІЇ ЧЕРЕЗ СИДЯЧІ СТРАЙКИ.

ВАШИНГТОН. — В обох палатах конґресу говорено знову про сидячі страйки.

Сенатор Вендерберґ, републиканець з Мішіґену, виступив з домаганням, щоб уряд знайшов якусь зараду на це суспільне лихо, котре він уважає найбільше пекучою справою в теперішню пору.

У палаті послів демократичний конґресмен МекКормик виступав з гострою критикою уряду в цій справі, закидуючи навіть секретарці праці Перкінс підбехтування робітників до сидячих страйків.

Конґресмен Даєйс, демократ з Тексасу, домагався, щоби проти сидячих страйкарів ужити закона проти монополій, котрий накладає довгу вязницю й високі грошеві кари.

НЕ ВІЛЬНО ПОДАВАТИ ВІСТОК ПРО ЛЬОТЕРІЇ.

НЮ ЙОРК. — Місцевий начальник почти повідомив ґазети, що всі ці видавництва, котрі користають з права посилати свої видання почтою по знижений ціні як так звані посилки другої кляси, не сміють під загрозою втрати цього права, подавати ніяких вісток про льотерії. Він дав до зрозуміння, що ґазети, котрі мають право до почти другої кляси, не мають права подавати вісток навіть у тих преміяниках ґазети, котрих видавець не думає посилати почтою.

ДИВНИЙ ЗЕМЛЕТРУС У КАЛІФОРНІЇ.

ЛОС АНДЖЕЛЕС. — У четвер рано навістив велику частину цього стейту, яку обчисляють на сто тисяч квадратових миль, дивний землетрус. Коло 9 години рано почалася трясти земля від міста Сан Дієго до Санта Моніка і від пустині Мохаве до моря. Земля хиталася не згори вниз, але зі сходу на захід. Були легкі маєткові шкоди. Звичайно лиш вибігали з домів на вулиці.

ЗГОРІЛИ В ПОЖАРІ ДОМУ.

ДЖЕРЗІ СИТИ. — У четвер раненько погорів тут 3-поверховий деревляний дім під ч. 47 Джордж Стріт. У домі згоріли 7 осіб з родини Беркгардів і власник дому, Джан Горман. Лише одна особа, 19-літня дівчина, вирвалася з горіючого будинку.

Поліція каже, що власник нагромадив на першім поверсі багацько всякого легко запального лахміття.

СМЕРТЬ ПРИ ПРАЦІ.

ПЕРТ АМБОЙ (Ню Джерзі). — Від затроення газом підчас праці в фабриці підприємства „Америкен Смелтинґ енд Рифайнінґ Ко." згинули три столярі: Антрій Кондас, Джан Чек і Михайло Онуска. Двох других: Осипа Бала й Томаса Полака, що вже втратили були притомність, відратувало шпитальне поготівля.

ЯК ДАЛЕКО СЯГАЄ КОПІТ?

ДАЛАС (Тексас). — Тед Колберт, летун одного нафтового підприємства, стверджує, що підчас копотової бурі копіт можна відкрити в повітрі на висоті 15,000 стіп понад поверхнею землі.

ЗАРІБКИ ПЯТЕРНЯТ.

ТОРОНТО (Канада). — Уряд провінції Онтаріо подав звіт, що пятерната, сестри Діони, котрим дня 28-го травня буде три роки, мають уже майже міліоновий маєток.

ЛЕТНИЧА КАТАСТРОФА.

ПИТСБУРҐ (Па.). — У великім провалі у Клифтоні яких 10 миль звідси, упав на землю у четвер коло 7 години вечором великий пасажирський літак підприємства „Трансконтинентел Бреєй". У катастрофі згинули всі 10 пасажирів і 3 людей обслуги літака.

АРЕШТУВАЛИ УПРАВИТЕЛЯ ШКОЛИ.

У Верхні, повіт Калуш арештували на порученя судових властей А. Шкварка, управителя школи, що свого часу написав лист до перебуваючого в святохрестній тюрмі засудженого в процесі за вбивство мін. Перацкого Климишина. В цьому листі Шкварко — як повідомляють польські джерела — солідаризувався з вчинком Климишина і його вчинок похваляв.

КОРАБЛІ ПОТАПАЮТЬ.

За комунікатом морської і кольоніяльної Ліґи в 1936 р. затонуло 155 кораблів з тонажем 367,486. В порівнанні з попередніми роками корабельні катастрофи зросли, бо в 1935 р. тонаж кораблів, що затонули, доходив тільки до 317,274, а в 1934 р. 287,412. Зріст затонень в 1936 р. пояснюється побіч непохвальних вищих сил також тим, що при все ще поганій коньюктурі в мореплавстві кораблі гірше консервуються, отже й уживаються скорше і є менше відпорні в боротьбі з перепонами у своїй важкій праці.

НАПАД НА ПОСЛА ҐРІНБАВМА.

Дня 28-го лютня ц. р. відбулося в Варшаві в Театрі Новин відкриття 12-тої конференції сіоністів. Прибув і член Гол. Управи, б. посол І. Ґрінбавм. Політичні противники кинули рурку з вонючою течею та впустили на салю два голуби з транспарентами. Коли Ґрінбавм вертався домів, якийсь напасник зірвав йому капелюх з голови. Ґрінбавм і його знайомий Клярман схопили двох напасників. Тут підійшов якийсь чоловік, що представився як розвідчик, і став леґітимувати напасників, аж усі повтікали!

В МАДЯРЩИНІ СКОНФІСКУВАЛИ КНИЖКУ ЖІДА ПРО СССР.

В Будапешті сконфіскували відому книжку французького письменника Жіда „Поворот з СССР". Рішення про конфіскату тієї книжки викликало в літературних кругах Будапешту велике враження й водночас велике здивування. Мадярщина — це одинока країна, крім СССР, де цю книжку Жіда сконфісковано.

300 ЗАКОРДОННИХ ЛІКАРСЬКИХ ДИПЛЬОМІВ.

Лікарський відділ варшавського університету має намір нострифікувати понад 300 докторатів медицини закордонних університетів. Великий відсоток цих 300 докторів медицини творять жиди.

СКОНФІСКУВАЛИ КНИЖКУ ПРО СОВ. СУДИ.

З наказу адміністраційних властей заняли в Польщі наклад книжки, виданої недавно в СССР п. н. „Советські суди", пера судді московського трибуналу, Єлоховського. Ця книжка містила також окремий розділ про останні великі політичні процеси й справу Радека та тов. Конфіската наступила з приводу ряду уступів з комун. агітаційним характером.

АВТОМАТИ, ЩО ВІЩУЮТЬ ПОГОДУ.

В Парижі появилися на вулицях автомати, з яких по вкиненню до них 1-франкової монети випадають карточки з означенням напряму вітрів, даного дня і барометричного стану. Ці карточки подають також способи, як з напряму вітрів і барометричного стану орієнтуватися в змінах погоди.

АВАНС ПРОК. ЖЕЛЕНЬСКОГО.

Дотеперішній прокуратор для пресових справ при окр. суді в Варшаві, Влад. Желенські авансував. Його перенесли до прокураторського нагляду в міністерстві справедливости. Прокуратор Желенські виступав як обвинувач у процесі за вбивство мін. Перацького.

КРОВ І ДУШЕВНИЙ НАСТРІЙ.

Віденська лікарка д-р Е. Клемперер по довгих дослідах устійнила, що душевні стани є обумовлені деякими змінами хемічного роду в людській крові. Це твердження спирає д-р Клемперер на численних аналізах крови. Можливо, що викриють хемічні засоби, що ними будуть впливати на настрій чоловіка.

КОНФІСКАТА „ВОЛИНСЬКОГО СЛОВА".

У Луцьку на порученя адм. властей заняли число тижневика „Волинське Слово", що виходить замісць „Української Ниви". Не помогло й те, що „Волинське Слово", це орган проурядової політичної групи В. У. О. (Волинського Українського Обєднання). Згадане число заняли за статтю „Відношення до польського громадянства на Волині".

„ДИСЦИПЛІНА БЕЗ ІДЕАЛІВ"...

Редактор неоендецького тижневика „Просто з мосту", Стан. Пясецкі, закидує редакторові „Курєра Поранного", Ферд. Гетлеві, що він коментує заклик полк. Коца до консолідації, як заклик до дисципліни без ідеалів, і м. і. пише: „Ніякі ідеали! Отже це, отже власне це. Колись мали ідеал, великий ідеал, вистарчаючий на виповнення життя: ідеал незалежної Польщі. А коли цей ідеал зреалізовано, не вміє його нічим заступити. Відмінюєте у всіх відмінках: держава. Додаєте до цього карність і дисципліну. Не знаєте і вважаєте, що це зайво знати: в імя чого карність, в імя чого дисципліна? Ви вижилися без решти в ідеалі, який є зреалізований, немаєте сьогодні ніяких ідеалів... В цьому є суттєва, грізна ріжниця, яку годі усунути, ріжниця, між незалежницькою ґенерацією й ґенерацією вільної Польщі. Тому не можемо найти спільної мови".

ІЗ ХОЛМСЬКОЇ СТАРОВИНИ.

В Стрижові, грубешівського повіту на Холмщині знайшли недавно доісторичний гріб, приблизно з перед 2700 літ. Небіжчик у ньому був випрямлений і мав біля себе тільки один глиняний луґар на ніжці, з маленьким ушком. Його форма та чорна лискуча поверхня вказують на те, що вся ця цінна знахідка належить до так зв. лужицької культури того пізного типу, який подибується в нас на старовинному погребищі в с. Ульвівок, сокальського повіту. Ввесь інвентар гробу дістався до археольогічного музею у Варшаві.

ЩЕ ОДНА КНИЖКА ПРО СССР.

Французький поет і драматург К. Вільдраг видав цими днями книжку про СССР п. н. „Нова Росія". Це його вражіння з подорожі 1929-го й 1935-го р. по СССР. Автор — інакше, як Жід і як Селін — ставиться прихильно до всього, що бачив у СССР. Йому здається, що „СССР, (Росія) переходить до соціялізму (!) з дитячого стану, а Франція... з дозрілого!" Всеж і йому „вириваються" інколи цінні завваги: „Диктатура пролетаріяту? Ні! В СССР нема диктатури пролетаріяту (ст. 232, а є тільки диктатура іменем пролетаріяту й для пролетаріяту". — Або про „большевицькі засоби пропаганди є простакуваті". „Бюрократія в СССР є тиранська, її режим — це поліційний режим". „Лектуру цього народу-дитини (!) в сов. республиках риґористично контролюють!" А вже найцікавіше, що цей „симпатик" большевизму застерігається проти большевицьких засобів... У Франції! „О, Ні! Що то — то ні! Ніколи! У нас — у Франції зовсім інші умовини! В нас стара цивілізація. В нас стара демократія!"... — Справжний француз — дуже прихильний і чемний до всього чужого, навіть до... большевизму, але патріот без ніяких вагань, коли річ іде про Францію. Зовсім по европейськи!

ІТАЛІЯ І ЮҐОСЛАВІЯ ПІДПИСУЮТЬ ДОГОВІР

БІЛГОРОД. — Італія і Юґославія, які ворогували між собою від часів закінчення світової війни, підписали тепер мировий договір, який матиме велике політичне значіння, бо пересуне точку рівноваги потуг на італійську користь. Договір цей складається з вісьмох точок. Важніші є такі: обі сторони зобовязуються полагоджувати свої територіяльні і морські границі; обі сторони зобовязуються полагоджувати свої спори мирним шляхом і відкидають війну як середник політики; обі сторони зобовязуються стримувати ворожу пропаганду проти себе на своїх територіях; обі сторони будуть кооперувати на економічним і торговельним полі; договір заключений на протяг пятьох літ. З боку італійського підписав цей договір „в імені короля Італії й імператора Етіопії", міністер закордонних справ Чіяно, а в імені юґословянського короля премієр Стоядінович.

АНҐЛІЯ ДЕНЕРВУЄТЬСЯ ЗРОСТОМ СИЛИ ІТАЛІЇ.

ЛОНДОН. — В анґлійськім парляменті вивязалася горяча дебата над зростом італійської сили на Середземнім морі і в Етіопії в Африці. На адресу Італії летіли гострі напади, яким перед давав премієр з часів війни, Льойд Джордж. Він вигукував: „Станьте проти Мусолінії! Здобудьте трохи пошани для Британії. Він не є дурень. Він знає з ким він має до діла. Як би він мав до діла з людьми Британії, з такими, що за ними справді стоїть британська сила, то він інакше говорив би. Я надіюся, що прийде час, коли ми будемо говорити в простий, неустрашимий спосіб. Я волів би мати проти себе гнів Італії ніж її погорду до нас". Гостро висказувались проти Італії також інші посли, з ріжних політичних партій. Проте офіціяльна політика анґлійського уряду є спокійна. Цей спокій пояснюють тим, що анґлійська воєнна фльота ще не є якслід розбудована. З хвилею як Анґлія розбудує свою фльоту, що може забрати що найменше рік, або більше, вона розпічне аґресивну політику проти Італії на Середземному морі, а також відновить справу Етіопії.

ОСЬ ХТО ПРОТЕСТУЄ.

ВАЛЕНСІЯ. — Червоний еспанський уряд вислав до лондонського комітету протест проти заміру впровадження гострої контролі здовж всіх берегів Еспанії в ціли недопущення до обох воюючих сторін воєнних матеріялів. У своїй ноті червоний еспанський уряд говорить: „Уряд Еспанії задержує для себе повне право, як суверенна держава, засосмотрюватися зброєю і амуніцією скільки хоче і коли хоче".

З ЕСПАНСЬКОЇ ВІЙНИ.

МАДРИД. — На Ґвадаляхарському фронті ведуться завзяті бої. Революціонери цофнулися назад на старі позиції, які займали перед розпочаттям своєї невдалої офензиви на тому відтинку. По обох боках сподіваються, що наднях розпічнеться на фронті передишка, бо обі сторони крайно вичерпані. Рівночасно з тим, в околицях Кордоби, революціонери наступають на копальні живого срібла та хотять їх захопити у свої руки. Ці копальні мають велике значіння при виробі амуніції. Червоні війська стараються їх за всяку ціну оборонити. Червоні, які пару місяців тому самі признались, що мають всього двацять кілька старих літаків, тепер звідкись роздобули велике число першої кляси боєвих літаків, здобуваючи тим у повітрі перевагу над революційними літаками. Одначе вони побоюються, що вкороці революціонери готові також „звідкись" дістати літаки.

УКРАЇНСЬКУ АРТИСТКУ АНҐАЖУЮТЬ ДО ГОЛИВУДУ.

ЛЬВІВ. — Українські львівські часописи пишуть: „Міра Вишнівська, слава української (хоч не нашої в дійсности) кінематоґрафії, здобула знову кілька небуденних успіхів. Ще перед закінченням праці над фільмою „Ординат Міхоровський", де, як відомо, наша зірка грає головну ролю, занґажовано її на обсаду головної ролі у фільмі „Дівчата з Новолпок", що обоснована на відомій повісти Ґоявічинської. Але найбільшим осягом Міри Вишнівської буде контракт, який пропонує їй підписати Америка. Після закінчення праці над польськими фільмами поїде наша артистка до Голивуду. Тамара Вишнівська, молода українська дівчина. Завдяки своїй незвичайній вроді і таланови, як бачимо, йде великими кроками до слави світових зірок".

"SVOBODA" (LIBERTY).
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Edited by Editorial Committee
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ВИЛАЗИТЬ ШИЛО

„Життева стопа для робітників у Советах підноситься!" „Умовини життя поправляються!" „Справжня заплата росте!" „Кошти зменшуються!" Так репетує грубими буквами „Ню Йорк Таймс" над донесенням свого московського кореспондента, відомого з своїх большевицьких симпатій.

Справа, порушена в статті, справді гідна уваги. Попри свободу людини це, здається найважніша справа життя: як ця людина матеріяльно забезпечена? До цього це спірна справа. Про неї вже писалося багато: большевики писали одне, протибольшевики друге, і тому всяке нове свідоцтво в цій справі має великий інтерес. Отже як живуть робітники в „пролетарськім раю", за цим новим свідоцтвом?

Каже цей большевицький симпатик, Волтер Дюренті, що робітнича заплата робітників під большевицькою диктатурою зросла. В 1928 році робітників було 12 міліонів, нині є 26 міліонів. У 1928 році вони брали на рік заплати 8 міліярдів рублів, нині 71 міліярдів рублів. Пересічний місячний заробок робітника в Росії 230 рублів.

Звісно, що сама сума зарібків, висказана в грошах, ще нічого не говорить. Вартість грошей зміняється. Зі зростом цін товарів та сама сума грошей ватра менше. Отже треба мірити життя не грошевою сумою, а тими товарами, які за ці гроші можна дістати. Знає це Волтер Дюренті і тому він додає, що споживання товарів зростає. Наприклад, Росія споживає тепер два рази більше мяса й товщу, як в 1909 році, риби 5 разів більше і так далі. Людині, що вже переконана про пролетарське царство, це вистарчає, але людина, що про це царство не переконана, розуміє цілу пустоту такого рахунку. Як чоловік їв в 1909 році 12 оселедців у рік, а в 1936 їсть 60 оселедців на рік, то його споживання риби зросло 5 разів. Та чи це значить, що його стан добрий?

І це Волтер Дюренті знає, і тому старається дати американцям порівнання їм відомою стопою. Отже каже, що робітник у Росії за 230 рублів у місяць може купити стільки, що американець за 46 долярів. Чи це так багато? Навіть Волтер Дюренті знає, що цим американцеві не заімпонуєш. І чому він каже, що до цього ще треба додати всякі благодати, які робітник у Росії має даром, як: лікарська опіка, розривка, спорт, тощо. Він хоче цим способом зробити на читача враження, що там робітникам живеться добре.

Одначе, думаючої людини й це не переконає, бо вона знає, що варта всякі державні рахунки в диктаторській державі. У такій державі уряд може робити собі такі рахунки, які йому подобається, робити підсумки, які йому вигідно для нутрішньої чи заграничної пропаганди, а ніхто в краю не може навіть писнути найменшого сумніву про ці обрахунки. Зпоза великої бороди легко брехати, кажуть люди, але лишень дурні вірять цьому, що говорять ті, які знають, що їх слів ніхто не має можности заперечити.

О. С.

МАРА МИНУЛОГО

В часи, коли большевизм російський явно націоналізується, коли — одного „гарного" ранку можемо прокинутися і побачити **новий царат над Росією,** — цікаво пізнати погляд **на нас** одного з найвидатніших представників білої контрреволюційної Росії, — тої, яка завтра або заступить большевиків, або зіллється з ними.

В однім паризькім часописі російських еміґрантів, виступив з статтею **ґен. Денікін.** Денікін, — бувший „главнокомандующій вооруженными силами юга Россіи", це — той, що так дався в знаки Україні, займається в згаданій своїй статті спеціяльно справами **Галичини.** Отже — з тої статті виходить, що представники білої Росії — в справі українській **нічого не навчилися,** і нічого не забули. Отже, він рахує, що в Галичині, разом з Волинню, є 6,8380,000... **росіян.**

Українська свідомісць національна може розвиватися не знати яким пишним цвітом, може не знати як глибоко проникати в маси селянства, — ґен. Денікіна це нічого не обходить: **українців нема, є лише росіяни...** Цілком так як твердили за царя Миколи I., за його сина, внука і — останнього, правнука...

І не лише галичани є „росіяни". Ні, таксамо українці на Буковині й на Закарпаттю — всі вони, на думку царського ґенерала, — „думають, відчувають і вірять по російськи". Правда, каже ґенерал, є ще серед них **інтеліґенція,** опанована українським шовінізмом", але це лише **„жменька".** А маси — напевно відчувають таксамо як і ґен. Денікін...! Тому й ідеалом його є дати українцям-галичанам, буковинцям і закарпатцям — **російську школу і церкву.** Чи не цілком таксамо як в 1914 році? І голос Денікіна — не відокремлений. Тої самої думки є й інша російська еміґраційна преса. Тої самої думки є „Последніе Новости", головний орґан ліберальної російської еміґрації, який ще недавно давав на своїх сторінках місце ренеґатові В. Панейкові, що став москвофілом, і доводив, що українство це — німецька інтриґа"...

Ясна річ, що коли білі росіяни так думають про галичан, що таксамо думають вони і про **українців в СССР.** — Очевидно, що програма большевиків супроти нас не ліпша, бо вони уважають нас за плем'я єдиного **„советського народу"...**

Росія біла і Росія червона — не вважаючи ні на що — уважають нас за етноґрафічний матеріял **погній для російської імперії і російського народу.** Пушкінські свята, одної сторони, стаття Денікіна — з другої підтвердили це зайвий раз. Так занотуймо в собі це все ще раз, щоб **завше** про це памятати!

БІЛЬШОЇ ЗОРҐАНІЗОВАНОСТИ І АКТИВНОСТИ

В старім краю питають себе: що ми зробили в минулому році? Значить, ставлять питання, яке повинні ставити собі й ми тут в Америці. В старім краю, як це твердить „Наш Прапор" народна праця була звернена головно на те, щоб **оборонити** український національний стан посідання, щоб хоч закріпити те, що вже маємо. А далі, щоб оборонити себе перед „людовим фронтом", що під плащиком „демократичних" кличів намагався розкладати українську національну силу. Можна сказати, що й тут в Америці ті самі справи, хоч у відмінних відносинах, були предметом турбот і праці зорґанізованого нашого громадянства. Та цю працю вважають у старім краю невистарчаючою. Те саме можемо повторити і щодо нашого життя в Америці. І тут треба братися до більшої активности, в подібний спосіб, як це читаємо в старокраєвій пресі, в якій пишеться щодо краєвих відносин між іншим таке:

„Наша культурно - освітна праця в минулому році обмежувалася головним чином до закріплення й поглиблення добутих позицій. Мала господарська полекша уможливила вибудувати, чи докінчити перервану будову Народніх Домів. — Щораз частіші стають у нас „окружні" чи „повітові свята", себто імпрези, які вимагають більшої зорґанізованости, підготови, вишколених учасників, дисципліни й свідомости. Коли вже в менших містах бере у святочній імпрезі активну участь 200 —300 виконавців, то це видимий знак, що праця, яку ми постійно пропаґуємо на сторінках „Нашого Прапору", не іде на марне, що вона робить поступи, змагає до вищих форм. Нас не вдоволяє вже малесенький хор, дрібонький гурточок. **Хочемо бачити сильні фалянґи людей зединених одною ідеєю, одною думкою, одною волею.** Хочемо чути від здисциплінованих масових хорів могутній спів, який відповідав би нашому непереможному змаганню до могутнього майбутнього української нації.

„В цьому році мусимо цю працю скріпити та поширити. Маємо ще повіти, які осталися позаду. Їх мусимо притягнути до спільної, **великої праці над перевихованням української людини,** людини сильного характеру, людини свідомої здібної до жертв, до геройського життя; такої людини вимагає сучасна революційна доба, а ще більше — найближче майбутнє нації".

СЕРЕДЗЕМНЕ МОРЕ — ІТАЛІЯ — УКРАЇНА

„Ми (себто італійці. — Е. О.) — люди Середземного моря, а наша доля тісно звязана з цим морем" — сказав Мусоліні в квітні 1936 р. А трохи пізніше підтвердив сказане в мілянській промові, кажучи, що „коли для Англії Середземне море це тільки коротший шлях до її кольоній, для Італії є воно — підставою її життя..."

Маючи на увазі ці вирази, можна легко зрозуміти і ціль теперішньої подорожі Мусолінія до Африки. Бо інавґурація з нагоди викінчення на 1,800 клм. довгого автомобілевого шляху, покладеного здовж берегів італійської кольонії Лібії — це тільки притока. Культурне, політичне й стратеґічне значіння цеї нової дороги є надзвичайно велике. Французький часопис „Ле Там" зазначує зі свого боку, що „велика дорога, збудована італійцями, облегчить економічний розвиток Лібії, облегчить справу її кольонізації, улекшить способи комунікації, туризм, археольоґічні досліди, і одночасно задовольнятиме стратеґічні потреби, уможливлюючи вжиток моторових воєнних засобів з одного кінця кольонії до другого. Її військова вага дуже значна: вона виходить далеко поза рямці чисто лібійських інтересів і **набирає значіння інтернаціонального:** ота порожнеча, що століття відділяла Магреб від землі фараонів, більше не існує: від нині береги жуть мати безпосередній взя Атлянтійського океану можуть мати безпосередній звязок зберегами Нілю. Цілком нові відносини можуть тепер виникнути між Мароком, Алжиром, Тунізом, Лібією й Єгиптом".

В чомуж можуть полягати ці нові відносини? І в чому може бути наш **український інтерес** щодо цих нових відносин, бо до кожної інтернаціональної проблеми чи нової ситуації ми мусимо підходити з **нашої** української точки погляду, що зводиться до одного центрального пункту: в якій мірі ця нова ситуація може допомагати чи перешкоджати нашому завданню витворення великої самостійної української держави?

Мусимо перш за все зауважити, що все те, що відбувається в Середземному морі, взагалі не може залишитися для нас байдужим, бо миж теж тісно звязані з Середземним Морем, яке і для нас служить **найкоротшим і найдешевшим шляхом до Атлянтику і позаокеанських країн.** Та крім того, в ці часи нашого національного поневолення, ми ще й спеціяльно зацікавлені в тому, щоб на випадок конфлікту, наш головний ворог, Москва, був якнайбільше ізольований.

Дивлячись з цеї точки погляду, ми відразу бачимо, що інавґурація отої великої нової лібійської дороги, хоч яка вона може бути важливою, з усіх точок погляду, є тільки зовнішнім претекстом, а дійсною причиною цеї подорожі є бажання ствердити, що Італія в ніякому разі ані перед ніякою загрозою не відступить від своєї імперіяльної політики. Подорож Мусолінія до Лібії і звязані зтим морські маневри — це безсумнівна й недвозначна відповідь Італії на нові англійські воєнні і головно морські зброєння. Супроти англійських заяв, що всі ці нові зброєння служать тільки для охорони **миру,** цебто фактично для охорони існуючих несправедливих мирових трактатів і несправедливого стану посідання, що найболячіше відбивається саме на українському народові, поділеному між 4-ма займанськими державами, Італія відповідає морськими маневрами та подорожею до Лібії, що звязується в найтісніший спосіб з затісненням **цілком нових відносин** з арабським населенням Африки. Арабські народи дуже довгий час були справжньою забавкою в руках англійських політиків, які ділили їх відповідно до своїх імперських нтересів, використовуючи їх племінні та дистастійні сварки. З часів італійсько-абісинського конфлікту, Італія звертає особливу увагу на арабські народи, веде між ними посилену пропаґанду, завязує найтісніші звязки з Ібн-Саудом, цим найпопулярнішим з арабських можновладців, що ледве не впав жертвою підісланих вбивників, фаворизує арабів в Етіопії, де в усіх музулманських церемоніях приймають вельми помітну участь представники італійської влади, і загалом переводять таку інтензивну роботу серед арабів, що від деякого часу ціла европейська преса починає вміщувати постійні статті і реляції на тему: Італія і Араби, або Італія і Іслям. І для того, хто знає, яку вагу в житті Африки й ближньої Азії має арабський і взагалі музулманський елемент, може відразу оцінити значіння цеї політики Італії. Досить вказати, що, наприклад в останніх виборах в Індії — і це також факт дуже важливий, що може мати величезне значіння на дальшому розвитку подій! — отримали гору, і то **саме завдяки підтримці мусулманів,** партизани повної індійської незалежности, що хотять звільнитися цілковито від всякої англійської опіки. До цього треба додати постійні арабські хвилювання в Палестині, де, як досі було сконстантовано, італійські аґітатори не відограли жадної ролі, але де вони дуже легко можуть цю ролю почати відогравати.

Це одна сторона інтернаціонального значіння подорожі Мусолінія до Лібії, що її можна назвати — англійською сторінкою.. Але залишається ще й друга — французька. Нова лібійська дорога, як зазначує „Ле Там", вяже береги Атлянтику з берегаби Нілю, а на берегах Атлянтику лежить еспанське Мароко, що знаходиться в руках заприязнених з італійцями еспанських націоналістів. А між цим еспанським Мароком італійською Лібією лежить французький Туниз, населений в переважній частині таки арабами та італійцями. Евентуальна перемога націоналістів в Еспанії, приведе не тільки до оточення Франції на европейському суходолі з трьох сторін (Німеччина, Італія і Еспанія), але й до оточення її північно-африканської кольонії, що може — в випадку конфлікту впасти в руки італійців та еспанців, як цілком достиглий плід.

Франція — спільниця Москви, що особливо останніми часами натискає, як тільки може, щоб французький уряд завязав знею справжній наступний і оборончий сойюз. Змальована вище ситуація примушує тепер Францію й Англію перше десять разів передумати, ніж вирішити, чи дійсно варто звязуватися з тією Росією, що, крім небезпек, нічого зсобою не несе, і чи не краще булоб дійсно дійти до порозуміння з Римом і Берліном, щоб скерувати цілу їх енерґію на ліквідацію московського кольоса і розпружити в той спосіб натиск на інші пункти Середземного моря.

Для нас вся ця ґра має величезний, сказав би, життєвий інтерес.

Евген Онацький, Рим.

М. О. Лейкін.

ПІД ЕСПАНСЬКИМ НЕБОМ

Гумористична повість.

(27)

— Сі, сі... Я вчора сказав до мій професор, падре Хозе: я бути чічероне для мадам Іванів і прочитав увесь катальоґа, котра є тут — говорив, вдаряючися долонею по бічній кишені однострою.

— Ах, це дуже ввічливо з вашого боку! Мерсі — подякувала йому Ґлафіра Семенівна та подала руку.

— То, Іване Мартиновичу, мусите нас вечором повести до якогось прибіжища веселости, де є еспанські танки та співи — пригадав Іванів.

— Сі, сі... Ви хочете дивити наші еспанські цигани та їх танок, розумію, ексцеленц! А тепер Рубенс, Веляскез, Мурільо.

— Спасибі, спасибі. Образів то й у нас багато, та я цікавий на ті танки. Треба, самособою оглянути і ті образи, приглянутися, як виглядає Рубенс, про якого я багато чув, хоч ніколи в життю не бачив його. Я маю приятеля Василя Тихонича Заклепкина, це багатий будівельний підприємець, отже той Заклепкин лазить вічно по складах меблів і шукає серед старого хламіття того Рубенса. Раз знайшов десь такий образ, купив його за пятнацять рублів і наче збожеволів із радощів, бо впевняє, що той образ варта пять сот рублів. Знаєш його, Ґлашо... Ходить у перуці та все носить ордер.

— Ет, видумуєш! Деж хтось продавав би Рубенса за пятнацять рублів — сміялася недовірчиво жінка.

— Кажу тобі, що купив. Коли не за пятнацять то за двацять пять, одначе купив. Бож і Рубенси ріжні бувають, тай не кожний знає їх вартість. Такий торговець старих меблів не розумівся, самособою, на вартости образа.

— Ходімо оглянути образи. Дай спокій із своїми жартами, бо вони скучні для капітана — перебила чоловікові Ґлафіра Семенівна.

Ґалерія образів була вузка й довга, а освітлення її і вентиляція були погані. Чути було стухлятину та запах свіжих красок, яких уживали численні малярі до копіювання старих образів. Перед багатьома образами сиділи малярі та копіювали образи.

Капітан показав Івановим столик мистецьки, вироблений та захоплювався подробицями виконання.

— Ах, якаж це краса! Все випиловане насамперед, а потім вставлюване. Придивися но, Миколо.

Іванів позіхнув:

— Пити хочеться мені страшно. Не знаю, чи по цьому Хересі, чи що? Капітане, чи тут нема буфету?

— Відкіляж тут буфет? Що тобі приходить до голови? — насварила на чоловіка Ґлафіра Семенівна.

— А дивися! Деякі малярі їдять і пють. Ось один молодий мистець дудлить пляшинку, що аж любо.

— Бо вони працюють, то принесли собі дещо зїсти.

— Повинні їм це заборонити, бо це побуджує апетит у публики, яка відвідує ґалерію.

— Рубенс! — озвався капітан і показав на великий образ.

Іванів підвів голову та побачив мальовило, що зображувало святого Юрія, який бореться зі змієм.

— Тож це Рубенс так виглядає!.. Ґа! Для знавців воно може що варта, та я признаюся, що нічого тут ні гарного ні веселого не бачу. От старе замальоване полотно тай кінець!

— Старе, дуже старе, та який експресіон! — захоплювався капітан.

— Так, бачу, бачу, одначе я інакше уявляв собі цього Рубенса з того, що мені про нього наговорили.

Ґлафіра Семенівна сказала пошепки до чоловіка.

— Бійся Бога, не пописуйся своїм незнанням і недостачею смаку! Всі захоплюються Рубенсом, а ти плетеш такі нісенітниці.

— Я кажу щиро це, що відчуваю... Кажу зрештою, що образ старий, та всеж дуже гарний — поправився Іванів.

— Рубенс жив у шіснацятий сікль — запримітив капітан.

— Боже, якжеж це давно! В шіснацятому столітті! — говорила Ґлафіра Семенівна. — Треба подивляти, що образ зберігся так добре...

Далі були образи Тінторета, Франціско Рібальта.

— Це цікаве, що образи так знаменито зберігаються — дивувалася Ґлафіра Семенівна.

— Все шіснацятий сікль. Є і пятнацятий сікль... Ось Тіціяно Вечеліо... Він народився у Венеції рік 1477...

— Гм... Образи стояли в сухому місці, тож добре зберіглися — говорив Іванів. Нічого в цьому надзвичайного. Колиб так занести ці полотна до пивниці або й на стрих, то зараз прийшов би їм сумний кінець.

Почалася низка портретів Паольо Веронезе. Капітан звернув увагу Іванових на образ цього мистця „Венус і Адоніс". Далі були твори мистців еспанської школи. Капітан розщедрювався над „прометеєм" Хозе Рібери і казав подивляти Ґлафірі Семенівній прикмети образа, а вона, щоб прихилити собі капітана та щоб він уважав її культурною жінкою, говорила:

— Ах, якеж це чудове! Та цей образ наче живий!

— От небелиці! Чудове, чудове... Краска злізла, закопчений богомаз, а вона кричить: Чудове! — бурмотів Іванів, позіхав час від часу.

— Веляскез де Сільва! — озвався святочно капітан і вказав портрет короля Филипа IV. Прошу бачити, мадам, який експресіон!

— Правда, правда... шептала Ґлафіра Семенівна.

— Хозе Леонардо — озвався знову капітан і схопив руку Ґлафіри Семенівни.

— Чудовий! — озвалася Ґлафіра Семенівна, та не виривала руки.

Івановому вже так навкучило, що все взивав:

— Не стійте так довго перед кожним образом. За богато буде того добра.

Коли почався цикль Мурілевих образів, станув біля якоїсь молодої малярки та приглядався її роботі, а зовсім не звертав уваги на образи ні оклики захоплення Хуана Мантеки, який пояснював Ґлафірі Семенівні про італійську школу:

(Дальше буде).

ЛИСТУВАННЯ АДМІНІСТРАЦІЇ.

Вунсакет, Р. Ай. —Жертва відділу С.У.А. в сумі $24 є поділена згідно з ухвалою зборів на три рівні части, призначені на визвольну боротьбу, інвалідів і політичних вязнів.

—Мамо, нині пан професор питався мене про нашу родину. Хотів знати, чи я маю ще братів?

—Так, то дуже гарно, що так тобою цікавиться. А що ти відповів?

—Що я одинак.

—А пан професор що на те?

—Зітхнув і сказав: „Ну, то Богу дякувати!"

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

ВІДКРИВ.

Вилйем Рут, професор психольоґії в Питсбурськім університеті, виступив з публичним вияснениям поширення цікавого суспільного явища, відомого під назвою сидячого страйку.

Він каже, що сидячі страйки це духова епідемія, себто пошесть. Себто один це зробить з якої розумної причини, а відтак другий це робить не з розумної причини, а просто тому, бо тамтой це робить.

Щось подібного говорили економісти підчас президентури Гувера. Мовляв, депресія це духовий клопіт. Один банкротує, бо не може сплатити довгів, а другий банкротує, бо застрашився чужим банкротством, не ратується.

ЗНАЙШОВ РАДУ.

Яка рада на сидячі страйки, якщо вони духова зараза?

Професор Рут каже: „Як таких страйків буде багато, то вони самі себе осмішать".

Виходило би, що підприємці повинні би викликати таких страйків якнайбільше. Однаце, вони якось цій епідемії не раді.

ЯК ДОЖИТИ ГЛИБОКОЇ СТАРОСТИ.

Питалися за це паню Анну Шериден з Сенека Фолз, Ню Йорк, як їй минуло 105 літ життя.

Вона сказала, що найліпшою зарадою на те, щоби осягнути такої глибокої старости, є праця. І то тяжка праця.

Зате люди, що йдуть на пенсію, кажуть, що найкраще доживати глибокої старости тоді, як людина не має на старші роки нічого до роботи, а має життя забезпечене.

ЧИ ЗНАЄ?

Пані Шериден говорила, що вона родилася в Ірляндії в 1832 році, приїхала до Америки в 1867 році та що вона ціле своє життя працювала тяжко.

Вона додала, що вона пережила всіх своїх братів і сестер.

Невже вони не працювали?

КАРІЄРА НА СТАРІСТЬ.

Волтер Питкин, професор журналістики в Колюмбійськім університеті, видав цими днями нову книжку під заголовком „Карієри по 40 році життя".

Автор каже, що по 40 році життя людина може знайти собі ще багато нагод до зарібку, бо тепер є багато, й то щораз більше, таких робіт, при яких велику ролю грає досвід, зрілий осуд, дух особистої й суспільної відповідальности.

Звісно, не в усіх суспільностях. Є суспільності, в котрих досвід й це все інше за ніщо не рахується.

РЕДАКТОРИ И РЕФОРМА СУДУ.

„Поблішерс Оксилієрі", орган орґанізації ґазетних видавців, подає до відома, свої розсліди про становище редакторів до Рузвелтового проекту реформи судівництва.

Каже вона, що поза Ню Йорком три рази більше редакторів стоїть проти проєкту Рузвелта, ніж за нього.

Поясняє при тому, що вона пропустила редакторів з Ню Йорку, бо вони не мають впливу на вирішення таких питань. Мовляв, подається становище редакторів по малих містах, бо ці редактори мають такий вплив.

Цікаво, чи вони справді мають такий вплив, чи може вони тільки живуть більше з народними масами й знають, чого хочуть народні маси.

ҐАЗЕТА Й ПОЛІТИКА.

Нюйорський тижневик „Ню Репоблик" оноді розглядав власне подібне питання, який вплив мали ґазети на останні президіяльні вибори?

При цих виборах подавляюча більшість ґазет була за кандидатуру Ландона, а подавляюча більшість читачів голосувала за Рузвелта. В більших містах Америки ґазети, що заявилися за Рузвелтом, мали чотири і пів міліона читачів, а в тих містах за Рузвелта голосували сім міліонів виборців. У тих містах ґазети, що заявилися за Ландона, мали одинацять міліонів читачів, а Ландон дістав у тих містах всього три і чверть міліона голосів.

З цього „Ню Репоблик" робить висновок, що ґазети не мають на політичні події такого впливу, який їм звичайно приписують.

ЧИ ЗМІНЯЄТЬСЯ ВПЛИВ ҐАЗЕТ?

Кільканацять літ тому англійський письменник Джордж Бернард Шо сказав на запросини приїхати до Америки, що його цей край не цікавить. Він його знає й без оглядання. Між іншим він сказав, що Америка це край селюхів.

Селюхів: говорив Джордж Бернард Шо, пізнати по тому, що вони приймають за абсолютну правду, все, що вони бачать надруковане чорним по білому.

Чи правдиві були слова Джорджа Бернарда Шова про Америку тоді, як він їх висказав, чи ні, нині тяжко сказати. Що вони не відповіли би правді, якби їх віднести до нинішніх умовин, це видай уже доказане багатьома фактами.

КУДИ ПОСТУПАЄ РОЗВІЙ?

„Чи зменшується вплив передовиць у ґазеті?"— питається „Ню Репоблик".

І вона відповідає: „Ніхто в це не сумнівається, по досвіді останніх краєвих виборів, що він зменшується. Цей вплив зменшувався здавна. Самі ґазети признають уже зменшення впливу передовиць, коли вони почінають подавати важні заяви на фронтовій сторонї".

ДЕСЯТЬ ПОДРУЖИХ ЗАПОВІДЕЙ

Д-р Двайт М. Бек, професор біблійного департаменту Сиракуського університету, придумав десять заповідей для успішного подружжя.

Ці заповіді наслідують видимо десять заповідей:

„Я є твій бог, що вивів тебе з краю самотности в обіцяний край любові. Перше, не май інших богів кромі мене. Друге, не роби собі богів заздрости. Трете ,не взивай своїх подружих обітів надармо. Четверте, памятай святкувати річниці свого весілля. Пяте, шануй свого тестя й тещу. Шесте, не вбивай любові занедбанням. Семе, не поповняй чужоложства. Восьме, не кради щастя свого подружжя. Девяте, не свідчи фальшиво ані правдиво проти щастя свого подруга. Не пожадай жінки ні чоловіка свого ближнього".

. Всі ці заповіди виходять із заложення, що подруги побралися з любові. Щож їм робити, щоби бути щасливими, як вони не пібралися з любові?

UKRAINIAN WEEKLY

(Concluded)

INTER-BORO YOUTH CAST GIVES PLAYS

Something new in the order of entertainment will be afforded Philadelphians at the Ukrainian Hall, March 27th. After a series of dances in the last six months, thespian lovers will witness the first, and incidentally the last, plays given at the Hall by any club.

Two comedies, one in Ukrainian, the other in English, acted entirely by youth element, is the double attraction. The cast lists actors from Philadelphia, Camden, Bridgeport, Wilmington, Phoenixville and Telford, Pa.

Proceeds will go to further the cultural and educational objectives of the Ukrainian Cultural Centre.

A. Y.

BAYONNE CLUB ELECTIONS

The Ukrainian Athletic Club of Bayonne, N. J. recently held its annual elections at its headquarters, 33 West 19th Street, at which Walter Safinski was elected as the new president, succeeding John Laba. Other officers elected are: Theodore Solomy, vice-president; Joseph Stachiw, secretary; and Murray Brylinski, treasurer; the latter being reelected. Auditing committee: Peter Kobylinsky, William Hotra, and Michael Hrynyk. Board of Directors: Michael Kudryk, John Laba, and Michael Bidyk. Publity Committee: John Humen, Michael Kudryk, and Joseph Stachiw.

The Club also recently celebrated its sixth year anniversary, with a serial which was enjoyed by every one who attended.

ELIZABETH UKRAINIANS LOSE TO YONKERS

On Sunday, March 21st, the Ukrainian Social Club of Elizabeth, N. J., and the Fourth Ward Ukrainians of Yonkers, N. Y., played a game of basketball at the Yonkers team's gym. Over 200 persons witnessed the game, 50 of them being from Elizabeth.

The Elizabeth team, though succeeding in tying the score three times, did not gain the lead over Yonkers. Both teams played well... but Yonkers was usually a few points ahead. The Elizabeth team missed their star player, Eddie Zack, who happened to be working at the time of the game. Elizabeth may have beaten Yonkers if Zack was playing... but, as it is, Yonkers won by a 35-45 score.

The Yonkers team won the city championship last year and believe they stand a good chance of doing the same this year.

Score by quarters:

Yonkers	4	17	29	45
Elizabeth	6	14	28	35

Individual points scored: **Yonkers:** A. Beck, 7; F. Werney, 7; A. Scrobola, 15; M. Mallo, 6; J. Grubiak, 2; H. Malasky, 7; M. Kowal, 1. **Elizabeth:** T. Ohar, 5; S. Labinski, 14; N. Kartychak, 2; A. Kunka, 10; A. Kobran, 0; M. Kinasczuk, 0; F. Kucmuda, 4.

THEODORE LUTWINIAK,
Publicity Man,
Basketball Division,
U. Y. L. of N. A.

SHEVCHENKO THE IMMORTAL FORSOOK PALETTE FOR PEN TO FREE UKRAINIAN SERFS

Life Work and Courage of Great Poet, Undaunted by Siberian Exile, is Extolled in Oshawa

TARAS SHEVCHENKO
Born 1814, February 25th.
Twenty-four years a serf.
Nine years a freeman.
Ten years prisoner in Siberia.
Three years under police surveillance.
Died 1861, February 26th.

Wherever you find a gathering place of the Ukrainians you are almost sure to find in the place of honor, draped with an embroidered scarf, a portrait of Taras Shevchenko, great "poet of the Ukraine." And from time to time they make occasion to extol his high courage, undaunted by Siberian exile, his devotion to the land which gave him birth, his great poetic gifts poured out in the service of his unhappy country. They made such an occasion in Oshawa the other day. There will be an excellent Shevchenko concert in Toronto Sunday night. He is sometimes called the Kobzar of the Ukraine. Kobzar? English-speaking folk would have it minstrel.

It is seventy-six years since Shevchenko died, a free man, thought he had been born in serfdom. It was the early promise of his gift for painting that won for him freedom from thrall. Reaching Petrograd in the suite of his master's son, he had been apprenticed to a decorator. A man of influence found the ragged boy one moonlit night in the Royal Gardens ,sitting on an upturned pail sketching a statue. The man saw to it that the lad was brought to the notice of great men of the capital. A famous artist painted a picture which was raffled for sufficient money to purchase young Shevchenko's freedom. He was entered as a student in the Imperial Academy of Arts.

Taras Disinherited

So the intellectual liberation began of the youth whose dying father, dividing his few pitiful treasurers between the members of his family, had said:

"To my son, Taras, I give nothing. He will be no common man. Either he will be something very good or else a great rascal. For him the patrimony will either mean nothing or will not help any."

Shevchenko became a part of St. Petersburg's brilliant society, friend of artists, of scientists, military men and nobles. Tolstoi and Prince and Princess Repnin were his patrons. He came to know the great literature of the world. And out of this knowledge was nourished that conflict of interest which was to determine his life's course thereafter. Painting offered a prospect of adulation and pecuniary awards, but there was an inner compulsion which foud expression in poetic measures, with the Ukrainian peasant tongue as medium. This inner compulsion proved the stronger. The critics sneered at his first published poems, written, they taunted, in the language of swineherds. But the folk of Ukraine responded with all their hearts to this man raised up to be their spokesman.

Only two days before Shevchenko died was freedom given to all Russian serfs, and persaps the saddest experience in his life was his visit to his native village to find his brothers and sisters in serfdom. His dream was to purchase their liberation. It was thereafter his increasing purpose, too, to work for the liberation of all serfs within his country's bounds.

Sisters Immortalized

His meeting with his favorite sister has been immortalized in his poem. "The Bondswoman's Dream":

"The slave with sickle
reaped the wheat,
Then wearily limped
among the stooks;
But not to rest.
Her little son she sought
Who wakened crying
in cool nest
among the sheaves.
. . . .
"In dreams she saw
her little son,
Her Johnny grown to man,
handsome and rich,
No lonely bachelor,
but a married man
In Freedom it seemed,
no longer the landlord's
but his own man
And in their own joyous field
his wife and he
reaped their own wheat.
. . . .
"The poor thing
laughed in her sleep,
Woke up—
a dream indeed it was.
She looked at Johnny,
picked him up and swaddled him
And back to her allotted task;
Sixty stooks to her stint."

Member of a band of dreamers who planned a free confederation of Slavonic States, Shevchenko was sent to Siberia. He was there ten years, and during this time he wrought some of his most moving poetry, lines which expressed all the devotion, all the nostalgia which permeated the soul of this son of the Ukraine. The translations quoted here are by a Canadian, Dr. A. J. Hunter, for many years a medical missionary of the Presbyterian Church in Manitoba, in a district largely settled by Ukrainians. In his work of translation he had the help of, among others, Rev. John Bodrug, now resident in Toronto.

Poems Are Published

It is possible to quote here only fragments of the translation which have been published in book form. Such fragments as—

"I count in prison the days and nights
And then forget the count.
How heavily, O Lord,
Do these days pass!
. . . .
"Mid oozy swamps
among the weeds
Year after weary year
Has sadly flowed.
Much of something have they taken
From dark storehouse of my heart;
Borne it quietly to the sea,
As quietly the sea swallowed it.
Not gold and silver
Did they take from me,
But good years of mine
Frighted with loneliness.
. . . .
"Grant me,
O God of mercy
That I may live
To see again
Those green meadows,
Those ancestral tombs.
If Thou wilt not grant this,
Yet bear my tears
To my Ukraine.
Because, God,
I die for her.
It may be that I shall lie
more lightly in foreign soil
When sometimes in Ukraine
they speak of my memory.
Carry my tears then,
O God of loving kindness.
Or at least send hope into my soul."

In his "Death of the Soul." Shevchenko has expressed his own motivating philosophy:

"Terrible it is to fall
into dungeons
Yet much worse—to sleep
And sleep and sleep
in freedom."

Dies at Early Age

Shevchenko did not die in exile but in St. Petersburg, an amnesty having been granted him througn the intercession of friends. His body was borne between lines of mourning people to rest in the bit of land on the Dnieper's banks on which he had meant to build a little home for the days of his old age. He was forty-seven when died.

Very beautifully he has expressed his hopes in the poem. "My Testament."

"When I die, remember, lay me
Lowly in the silent tomb;
Where the prairie stretches free,
Sweet Ukraine, my cherished home.
"There, 'mid meadows' grassy sward,
Dnieper's waters pouring,
May be seen and may be heard,
Mightly in their roaring.
"When from Ukraine waters bear
Rolling to the sea so far
Foeman's blood, no longer there
Stay I where my ashes are.
"Grass and hills I'll leave and fly,
Unto Throne of God I'll go,
There in Heaven to pray on high,
But, till then, no God I know.
"Standing then about my grave,
Make ye haste, your fetters tear!
Sprinkled with the foeman's blood
Then shall rise your freedom fair.
"Then shall spring a kindship great,
This a family new and free,
Sometimes in your glorious state,
Gently, kindly, speak of me."

(The Evening Telegram, Toronto, Thursday, March 18, 1937.)

ДИПЛЬОМОВАНА ДОГЛЯДАЧКА ХОРИХ (GRADUATE NURSE)

ГЕЛЕН ВАВЕРЧАК

Панна Гелен Е. Ваверчак, дочка пана І. Ваверчака, головного радного У. Н. Союзу, з Перт Амбой, Н. Дж., приняла посаду доглядачки хорих у Французькім Шпиталі в Ню Йорку.

Панна Ваверчак одержала дипльому доглядачки хорих з Нюарського містового Шпиталю в Нюарку, Н. ДЖ.

У Мельбурні, в Австралії, в усіх омнібусах і трамваях заінсталювали голосники, які пояснюють подорожнім, який перестанок наближається і звертають увагу на цікаві будинки.

Королівська відповідь.

Данський король Християн X відвідав раз якесь місто свого краю. Висів із авта та в окруженні юрби розмовляв із бурмістром.

Якась жінка сказала можливо найтихіше до своєї сусідки:

— Ну, гарний то він не є.

— Ні — відповів король відвернувшись і дивлючись її усмішкою на обі жінки—гарний не є, та за те дуже добре чує...

Учитель: Хто мені скаже, яке звіря для нас найпожиточніше?

Ученик: Курятко.

Учитель: Чому?

Ученик: Бо його можна їсти, заки ще народиться і по народженні.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ.

ЛАНКЕСТЕР, Н. Й.

Щедрівка на шкільну справу.

Щедрівку в Ланкестер збирали молоді хлопці і дівчата в часі дощу і ожеледи, тому і належиться їм признання за їх труд. Жертви зложили: Семен Хорт $2; по $1: С. Оліяр, С. Максимик, А. Тарасик, В. Масляник, А. Стець, С. Кінь, І. Матяшко, М. Студений, Н. Чехович; по 50 цнт.: Ф. Смільницький, Марія Окаль, І. Мацко, М. Бочнович, І. Нестор, Д. Гишка, Т. Кінь; Анна Котанська, Кат. Мацко, С. Сухина, Марія Курило, П. Нестор, В. Віндюх, І. Окаль, Т. Грицко, Зачидло, М. Котанський, Н. Кіцак; по 25 ц.: І. Гаврон, Т. Ямельська, Марія Удич, Г. Сухина. З загальної суми вислано до Обєднання $10 на Рідну Школу в краю і стільки ще й на школу в Стемфорд.

ЙОНГСТАВН, О.

На визвольну боротьбу.

Українсько - американський ситизенський клюб зорганізований перед трьома роками при церкві Пресв. Тройці, мав в суботу 6. березня свій місячний мітінг. В той день припадала 3-літня річниця його основання. Щоб членам ця річниця осталася на довше в памяті влаштовано за почином організатора того клюбу п. Ів. Павловського маленьку гостину, а до того долучено ще іншу урочистість з нагоди, що в останніх двох місяцях 8 членів нашого клюбу взяли ситизенські папери і члени клюбу рішили їх відповідно привитати. На це запрошено повітового суддю Е. Мейдена і він сказав гарну промову до нових горожан і до інших членів клюбу та удекорував нових горожан маленькими відзнаками. Членів цього вечора зійшлося багато, а до того іще прийшло 14 нових членів, які вписалися цього вечора до клюбу. Між новими членами особливо заслугує на згадку п. Іван Терлецький, син Стефана що укінчив каледж, а тепер хвилево робить в фабриці і живо інтересується положенням робітників. Він гарно говорив до присутних про українські справи, про поліпшення долі робітників і про значення робітничих юніій, яка то справа є тепер якраз дуже важною з сталевім промислі. Після того засіли всі присутні за столи до маленької гостини. Підчас гостини о. Забава, наш парох, переповів коротко історію оснування клюбу, підніс заслуги двох попередніх предсідників клюбу, а то п. Н. Винника і п. Ів. Павловського та захотив теперішнього предсідника п. М. Савчака і інших урядників до щирої і успішної праці. Він дякував членам клюбу за велику поміч і співпрацю з церквою і спомянув померлого члена і основателя клюбу ц. Ів. Федаша, якого память присутні пошанували повстанням з місць. Всі члени були гарно настроені. Щоб цей мітінг і гостина були більше памятні, то бувший перший предсідник клюбу п. Микола Винник промовив до присутніх, щоб зложили жертви на визвольну боротьбу і тим вславили третю річницю оснування нашого ситизенського клюбу.

Присутні радо послухали зазиву і хоч не були на це приготовані, зложили $12, які то гроші вислано через Обєднання на призначену ціль:

Жертвували по $1: І. Петрович, Ю. Левінський; по 50 ц.: М. Савчак, І. Павловський, І. Стахура, Г. Крушельницький, М. Мамрич, П. Стахура, І. Даровський, І. Дубінський, Н. Винник, Анна Федаш, П. Філь, М. Бодак; по 25 ц.: Т. Дідовський, І. Смеречанський, Фурман, Д. Васько, С. Терлецький, І. Максимич, М. Марунчак, О. Курчицька, Ст. Соломон, Ю. Васько, П. Лодин, Г. Федишин, А. Кучманич, В. Гринько, М. Лишик.

Ів. Павловський.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Зі срібного весілля на Рідну Школу.

На „срібнім весіллю", що відбулося в громадян Петра і Магдалини Слободянів дня 13. березня ц. р., в часі гарної забави забрала слово пані Ева Кобзар і розказала гостям про рідний край і про Рідну Школу. Вслід за її покликом гості зложили $16. З цього $12 на Рідну Школу, а $4 на радіо годину. Зложили: громадяни Слободяни $5; по $1: Ева Кобзар, Параня Середюк, Антонина Кавецька, П. Мудрійовський, П. Бліс, П. Москалек, Д. Ничка, В. Ничка, П. Забавчук, Вікторія Забавчук, Г. Кіт. Суму $12 вислано через Обєднання на Рідну Школу.

Ева Кобзар.

Второпний вейтер.

Гість: Це безличність, що ви викидаєте мене. Чому ви не викинули мого товариша, хоч він перший зчинив авантуру?!

Вейтер: Бо він іще не заплатив.

Щаслива пригода.

— Уявіть собі, яку щасливу пригоду пережив один мій знайомий над морем.

— Кажіть.

— Проковтнув разом із устрицею перлу і його мусіли оперувати. Очевидно перлу знайшли. Вона була така вартісна, що нею заплачено дуже дорогу операцію.

— Неймовірні щастя!

— Правда? І подумайте що за решту справили ще йому першої кляси похорон!

В суді.

Судця: Отже підсудного карає суд досмертною вязницею.

Підсудний: Алеж, світлий суде!...

Судця: Якщо підсудний буде мені перебивати, то я дадам ще два роки до кари.